

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul hotărârii Guvernului Cu privire la serviciul guvernamental de plăți electronice (MPay)

1. Denumirea autorului proiectului

Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la serviciul guvernamental de plăți electronice (MPay) a fost elaborat de către Cancelaria de Stat, de comun cu Agenția de Guvernare Electronică.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite

Proiectul a fost elaborat în vederea executării:

acțiunii 5.7.13 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2020-2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 636/2019;

acțiunii 13.1. din Planul de acțiuni pentru implementarea activităților necesare în cadrul proiectului „Modernizarea serviciilor guvernamentale” (MGSP) pentru februarie – iunie 2020, aprobat prin Decizia Prim-ministrului nr.8 din 11.02.2020;

cerinței 2.4.2. din Hotărârea Curții Conturi a Republicii Moldova nr. 58 din 31.07.2018 cu privire la Raportul auditului performanței „În ce măsură managementul Serviciului Guvernamental de Plăți Electronice (MPay) asigură atingerea impactului scontat?”.

În prezent, potrivit Hotărârii Guvernului nr.280/2013 Cu privire la unele acțiuni de implementare a Serviciului Guvernamental de Plăți Electronice (Mpay), interacțiunea cu cetățenii și agenții economici, privind achitarea plăților (obligațiilor) față de bugetul public național se asigură prin intermediul serviciului guvernamental de plăți electronice (MPay) (în continuare – *serviciul MPay*).

Necesitatea aprobării unei noi hotărâri pentru reglementarea serviciului MPay este dictată de introducerea unei noi componente tehnice în cadrul serviciului MPay, și anume componenta de distribuire a plăților, introducerea unor elemente noi de ordin tehnic de facilitare a plăților și a unor elemente noi de ordin financiar privind modelul de aplicare a comisioanelor aferente serviciului MPay.

Serviciul MPay va fi dezvoltat pentru a asigura distribuirea plăților de la bugetul public național către cetățeni. În acest sens, beneficiarii plăților de la bugetul public național vor avea libertatea și comoditatea de a alege orice prestator de servicii de plată conectat la serviciul MPay, prin orice instrumente de plată legal disponibile și în orice locație din țară.

Proiectul în cauză vine să ajusteze cadrul normativ ce ține de activitatea serviciului MPay de la implementarea acestuia în anul 2013, cu norme care să asigure modernizarea serviciului și creșterea nivelului de adopție/utilizare în rândul utilizatorilor, cu delimitarea drepturilor și obligațiilor subiecților, precum și descrierea întregului concept de funcționare a serviciului.

În acest sens, serviciul MPay își propune să asigure utilizarea mecanismului de încasare și distribuire la scară largă, precum și promovarea plăților electronice care, conform așteptărilor îndreptățite ale cetățenilor, trebuie să asigure optimizarea costurilor, eficientizarea și transparența plăților, eliminarea evaziunii fiscale și corupției.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul nu conține norme de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul hotărârii de Guvern prevede aprobarea Conceptului serviciului guvernamental de plăți electronice (MPay), Regulamentului privind modul de funcționare și utilizare a serviciului guvernamental de plăți electronice (MPay), Regulamentului privind Registrul electronic de conturi personale, precum și a Listei autorităților/instituțiilor publice prioritare pentru integrarea și utilizarea serviciului guvernamental de plăți electronice (MPay).

Proiectul Regulamentului privind modul de funcționare și utilizare a serviciului guvernamental de plăți electronice (MPay) substituie prevederile Hotărârii Guvernului nr. 280/2013 cu privire la unele acțiuni de implementare a Serviciului Guvernamental de Plăți Electronice (MPay) și are drept scop

reglementarea conținutului, modului de organizare, funcționare și utilizare a serviciului MPay într-o formă mai detaliată și organizată.

Printre elemente noi ale proiectului putem evidenția noua structură a serviciului MPay divizată pe componenta de încasare a plăților și cea de distribuire a plăților. Serviciul MPay va putea include și alte servicii aferente procesului de încasare și distribuire a plăților cum ar fi cele de facturare în scopul facilitării utilizării serviciului MPay în cazul lipsei capacității autorităților/instituțiilor publice de integrare cu sisteme informatice în cadrul serviciului MPay.

Astfel, pe lângă subiecții existenți (*posesorul serviciului MPay, prestatorii de servicii cu plată, prestatorii de servicii de plată și plătitori*), se identifică o serie de subiecți noi, cum ar fi Ministerul Finanțelor, care va avea calitatea de participant mandatat în înțelesul proiectului. De asemenea, reieșind din faptul că în cadrul serviciului MPay se introduce o componentă nouă, și anume cea de *distribuire*, apar în calitate de subiecți și distribuitorii de plăți care se consideră persoanele juridice de drept public în cadrul procesului de distribuire a plăților cum ar fi prestațiile de asigurări sociale, restituirile și alte plăți efectuate către persoanele fizice de la bugetul public național, cu excepția plăților salariale precum și beneficiarii de plăți care se consideră persoanele fizice beneficiari a plăților de la bugetul public național.

Proiectul, de asemenea, va reglementa drepturile și obligațiile subiecților raporturilor juridice participante a serviciului MPay, pe componentele de încasare, distribuire, securitate, administrare, precum și protecția consumatorilor și datelor cu caracter personal.

Suplimentar metodelor de plată existente în cadrul serviciului MPay în procesul de încasare, cum ar fi, carduri de plată, sisteme automatizate de deservire la distanță, monedă electronică, numerar, se introduc și metode de plată pentru procesul de distribuire, și anume: carduri de plată, conturi de plăți și numerar. La fel, în cadrul serviciului MPay vor putea fi integrate și alte metode de plată oferite de prestatorii de servicii de plată din afara Republicii Moldova.

Cu referire la modelul de aplicare a comisioanelor, proiectul reglementează structura costurilor serviciului MPay ce cuprinde:

- Comisioanele destinate prestatorilor de servicii de plată, pentru procesul de încasare și restituire a plăților;
- Comisioanele destinate prestatorilor de servicii de plată, pentru procesul de distribuire a plăților;
- Costuri și/sau comisioane pentru administrarea, mentenanța, suportul și operațiunile tehnice ale serviciului MPay.

La fel, proiectul reglementează procesele aferente încasării și distribuirii plăților, care vor include:

- calculul și facturarea plăților;
- achitarea și încasarea plăților;
- decontarea și compensarea plăților;
- dezagregarea plăților;
- suspendarea plăților;
- anularea și restituirea plăților

În vederea asigurării implementării componentei de distribuire a plăților, a fost elaborat și *proiectul Regulamentului privind Registrul electronic de conturi personale* care va reglementa procedura de înregistrare a informațiilor cu privire la plățile datorate și achitate către/de către persoane fizice cetățeni ai Republicii Moldova, precum și alte mențiuni referitoare la înregistrarea mijloacelor financiare înregistrate în conturile cuprinse în Registru

Proiectul Regulamentului privind Registrul electronic de conturi personale prevede o serie de subiecți noi cât și drepturile și obligațiile acestora. Astfel, în sensul regulamentului sunt identificate următoarele categorii de subiecți:

- proprietarul, care este statul;
- posesorul și deținătorul, care este Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică;
- registratorii datelor în Registru, care sunt distribuitorii de plăți, prestatorii de servicii cu plată, beneficiarii de plăți și posesorul
- destinatarii datelor, care sunt prestatorii de servicii de plată beneficiarii de plăți.

În continuare, proiectul Regulamentului privind Registrul electronic de conturi personale, reglementează procesul de înregistrare a datelor în Registru, modificarea și completarea datelor în Registru precum și regimul juridic de utilizare a datelor din Registru.

De asemenea, proiectul hotărârii prevede aprobarea *Listei autorităților/instituțiilor publice prioritare pentru integrarea cu serviciul MPay* în vederea asigurării disponibilității serviciilor de importanță majoră pentru populație prin intermediul serviciului MPay.

5. Fundamentarea economico-financiară

Pentru dezvoltarea și menținerea funcționalității serviciului guvernamental de plăți electronice (MPay) se prevede următoarea structură a costurilor, cu impact asupra bugetului public național:

- Comisioanele destinate prestatorilor de servicii de plată, pentru procesul de încasare/restituire a plăților. Aceste comisioane sunt achitate din contul bugetului de stat în cazul plăților în favoarea Contului unic trezorerial al Ministerului Finanțelor, efectuate de o persoană fizică, în condițiile legilor bugetare anuale (a se vedea art.14. alin.(4), (5) și art.15 alin.(1) lit. c) din Legea bugetului de stat pentru anul 2020 nr.172/2019, potrivit căreia comisioanele pentru serviciile de încasare prin alte instrumente de plată decât cardurile de plată de la populație, de la agenții constatatori, de la percepții fiscale și de la funcționarii fiscali a plăților în Contul Unic Trezorerial al Ministerului Finanțelor, precum și comisionul la restituirea plăților către populație se stabilesc în valoare maximă de 1,0% pentru o plată de la suma încasată/restituită, dar nu mai puțin de 1 leu și nu mai mult de 2,5 lei și respectiv, comisioanele (0,5% din suma notei de plată – în cazul plăților cu cardurile de plată emise în Republica Moldova, conform Hotărârii Comitetului executiv al BNM nr. 180/2019; 2,2% din suma notei de plată – în cazul plăților cu cardurile de plată emise în afara Republicii Moldova) de încasare prin carduri de plată de la populație a plăților la bugetele componente ale bugetului public național și pentru restituirea plăților de la aceste bugete populației, se achită de la bugetul de stat).

- Comisioanele destinate prestatorilor de servicii de plată, pentru procesul de distribuire a plăților. Aceste comisioane în cazul procesului de distribuire a plăților de la componentele bugetului public național în favoarea persoanelor fizice, sunt achitate după caz, din contul bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat în condițiile legilor bugetare anuale (a se vedea art.14. alin.(1) din Legea bugetului de stat pentru anul 2020 nr.172/2019 și art.14 din Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2020 nr.173/2019) și respectiv, din contul bugetelor unităților administrativ-teritoriale.

- Costurile anuale pentru administrarea, mentenanța, suportul și operațiunile tehnice ale serviciului MPay ce se estimează la circa **4,9 mil lei**, dintre care, pentru procesul de încasare/restituire a plăților se estimează la circa 3,3 mil lei și pentru procesul de distribuire a plăților se estimează la circa 1,6 mil lei și vor fi acoperite din contul bugetului de stat prin finanțarea centralizată a Instituției publice „Agenția de Guvernare Electronică”.

În contextul celor menționate supra, atât în Legea bugetul de stat pentru anul 2020, Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2020, cât și în Cadrul bugetar pe termen mediu 2020-2023 sunt planificate mijloace financiare pentru acoperirea costurilor respective.

Suplimentar se precizează că, în cazul utilizării pe bază contractuală de către persoanele fizice și persoanele juridice de drept privat a serviciului guvernamental de plăți electronice (MPay), atât comisioanele destinate prestatorilor de servicii de plată, cât și comisioanele pentru administrarea, mentenanța, suportul și operațiunile tehnice ale serviciului MPay vor fi suportate, după caz, de către aceștia sau de către beneficiarii serviciilor prestate de aceștia. În rezultat, se va asigura o diminuare a costurilor bugetului de stat pentru administrarea, mentenanța, suportul și operațiunile tehnice ale serviciului MPay.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul de hotărâre a Guvernului, presupune:

- modificarea Anexei nr.3 la Hotărârea Guvernului nr.760/2010 cu privire Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 150-152, art. 832), cu modificările ulterioare, în vederea ajustării aspectelor aferente procesului de încasare a comisioanelor în cadrul serviciului MPay;

- abrogarea Hotărârii Guvernului nr.280/2013 cu privire la unele acțiuni de implementare a Serviciului Governamental de Plăți Electronice (MPay) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.109, art.358), cu modificările ulterioare;

- abrogarea Ordinului Secretarului general al Guvernului nr.512-Ac din 7 septembrie 2015 cu privire la unele măsuri de executare a prevederilor Hotărârii Guvernului nr.280 din 24 aprilie 2013, cu modificările și completările ulterioare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 281-290, art. 803).

De precizat că prin actul normativ departamental respectiv au fost aprobate o serie de acorduri/contracte tipizate privind prestarea serviciilor de plată și privind prestarea serviciilor de încasare a plăților în contextul prestării serviciilor publice, colectării impozitelor, taxelor, amenzilor, majorărilor de întârziere (penalităților) și altor plăți la bugetul public național. Astfel, conform pct.6 subpct.1) din proiectul hotărârii de Guvern în cauză, este prevăzut că în continuare, aprobarea condițiilor contractuale pentru prestarea serviciilor de încasare și/sau distribuire de plăți prin intermediul serviciului guvernamental de plăți electronice (MPay) și regulile de utilizare aferente, să fie atribuită în competența Instituției publice „Agenția de Guvernare Electronică”, în calitate sa de posesor și deținător al Serviciului MPay. Prin urmare, luând în considerare că, după intrarea în vigoare a hotărârii Guvernului cu privire serviciul guvernamental de plăți electronice (MPay), Ordinul Secretarului general al Guvernului nr. 512-Ac din 7 septembrie 2015 va veni în contradicție cu noul cadru normativ în domeniul reglementării Serviciului MPay, se propune abrogarea de către Guvern a ordinului respectiv – soluția juridică ce se bazează pe dispozițiile art.7 lit.g) din Legea nr.136/2017 cu privire la Guvern.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, pe pagina web oficială a Cancelariei de Stat (www.cancelaria.gov.md), secțiunea – Transparența decizională a fost asigurată prin plasarea:

- anunțului privind inițiativa de elaborare a proiectului, precum și
- proiectului, împreună cu nota informativă.

Proiectul urmează a fi supus expertizei juridice și expertizei anticorupție și nu cade sub incidența altor expertize necesare de a fi efectuate în condițiile Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Secretar general al Guvernului

Liliana IACONI